

Matko

Sinonimi: /

Po informaciji žlahtnitelja (Darko Vernik, Semenarna Ljubljana), je bila sorta Matko vzgojena z odbiro iz populacije, ki so jo vzdrževali v Podravju. Starejša literatura navaja, da je bil bob pri nas nekdanj zelo razširjen, uporabljali so ga le za domačo rabo (V. Rohrman, 1902) in predvsem za prehrano ljudi, a so ga kasneje krompir, fižol in koruza skoro izrinili s kmetove mize (V. Sadar, 1948). Viljem Rhorman v knjigi Poljedelstvo, slovenskim gospodarjem v poduk (1902) omenja, da v naših krajih pridelujemo debeloplodni domači bob, M. Černe v knjigi Stročnice (1997) piše, da smo v Sloveniji včasih gojili veliko avtohtonih bobov, a navedb posameznih populacij ni zaslediti. D. Kocajn Ačko in A. Ačko sta v knjigi Zrnate stročnice (2016) zapisali, da so jedilni debelozrnati bob (*Vicia faba* L. var. *faba*) še v šestdesetih letih prejšnjega stoletja sejali v čistih in mešanih posevkih (med krompir) na gredice na vrtu, pozneje pa so ga opustili tudi vrtičkarji. V Sortno listo Slovenije je bila sorta vpisana leta 2017.

Rastline so indeterminante, visoke rasti (do 90 cm) in se zelo šibko razraščajo. Cvet bel s črno pego na krilih in rahlo rdečkasto obarvanim jadrom. V grozdu je običajno 1 ali 2 stroka. Strok raste pol pokončno, je kratek (dolg 8 do 10 cm), ozek, blago ukrivljen, srednje zelen z majhnim številom semen (povprečno 3). Mlado seme je svetlo zelene, suho seme pa svetlo rjave barve, s temno obarvanim popkom, sploščeno.

Za uporabo so primerni tako mladi stroki kot tudi zrnje, slednje bodisi v voščeni zrelosti ali suho.

Rastline ne polegajo. Prvi stroki dozoriyo zgodaj, ob zgodnji setvi (konec februarja) mlade stroke začnemo obirati že v maju. Za mlado zrnje stroke pobereimo, ko so na stroku že vidni obrisi zrnja. Za suho zrnje pustimo, da se stroki na rastlinah posušijo in jih običajno (ob setvi v marcu) lahko pobereimo v avgustu.

